

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Miljøvernavdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Birastáhttenossodat

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 DEp
0033 Oslo

OLJE- OG ENLREGIDEPARTEMENTET	
01 / 2498 - 338	
DATO - 8 OKT. 2003	
AN 631	EKSP

Deres ref

Deres dato
04.07.2003

Vår ref
Sak 2003/3588
Ark 072

Vår dato
06.10.2003

Saksbehandler/direkte telefon: Evy Jørgensen - 78 95 03 57

Utredning av konsekvenser av helårlig petroleumsvirksomhet i området Lofoten - Barentshavet (ULB)

Vi viser til brev av 4. juli 2003 med anmodning om eventuelle kommentarer/innspill til utredning av konsekvenser av helårlig petroleumsvirksomhet i området Lofoten – Barentshavet. Vi gjør oppmerksom på at uttalelsen er basert på kontakter mellom fylkesmennene i Finnmark, Nordland og Troms.

Utredningen er basert på en svært omfattende dokumentasjon med bl.a. 20 delutredninger, og våre kommentarer er bygget på sammendragsrapport av juli 2003. Saksområdet er omfattende og sammensatt, og Fylkesmannen har derfor her begrenset uttalelsen til enkelte overordnede faglige punkter som synes å fremtre som særlig viktig. Disse er knyttet til produsert vann, beredskap, klimatiske forhold, ballastvann, biologisk mangfold og tetting av naturfaglige kunnskapshull i de aktuelle områdene.

Produsert vann

Vi registrerer at det i utredningen legges til grunn såkalt "0-utslipp" både i lete- og driftsfasene, og er enig i at dette vil være en nødvendig forutsetning for å åpne området Lofoten – Barentshavet for helårlig petroleumsvirksomhet. Vi har likevel forstått at det er usikkert om "0-utslipp", som inkluderer reinjeksjon av produsert vann, er teknisk og økonomisk gjennomførbart. Det fremgår i konsekvensutredningen bl.a. at når reinjeksjonssystemet er ute av drift, vil produsert vann måtte slippes ut for å unngå produksjonsstans. Ved slik driftsstans forutsetter vi at produksjonen stanser, dvs. at utslipp av rensert produksjonsvann ikke representerer noe alternativ til reinjeksjon. En slik stans av produksjonen vil få store økonomiske konsekvenser for operatør/eiere, og vi antar at dette i det lengste vil søkes unngått. I denne forbindelse savner vi en nærmere vurdering og presiseringer av kriterier for eventuell stans av produksjonen. **Vi anmoder om at OED medvirker til at det etableres internkontrollprosedyrer som ikke tillater avvik mht. utslipp av produsert vann, og som rutinemessig følges opp av Oljedirektoratet.**

Beredskap

Scenariene knyttet til mulige utslipp viser at kystområdene i vesentlig grad kan bli utsatt for negative effekter. Dette innebærer utfordringer både for den lokale beredskap på petroleumsløkasjonene og for den statlige beredskapen. **I likhet med den foreliggende konsekvensutredningen, anmoder vi om at gjeldende beredskapstilstand "konsekvensutredes" snarest og at aktuelle tiltak settes i verk for å avbøte beredskapshull.** En slik analyse bør bl.a. inkludere lokal beredskap på stedet, samt beredskap og oljeoppsamling til havs og langs kysten. Vi mener det er naturlig å inkludere også andre potensielle utslippskilder i en slik analyse (bl.a. rørledninger og skipstransport).

I denne forbindelsen nevnes at de samlede miljøkonsekvensene ved eventuelt uhellsutslipp av olje på Nordland VI og VII og Troms I i konsekvensutredningen er vurdert som svært store. Områdene Lofoten – Røstbanken, helt nord til Tromsøflaket, er nøkkelområder for noen av våre viktigste fiskebestander og er definerte som spesielt viktige områder også for annen fauna. Det er også grunn til å minne om at Finnmark er fastlands-Norges viktigste sjøfuglfylke. I tillegg bør det tas høyde for å knytte særlige beredskapstiltak og eventuelt vernebestemmelser til petroleumssaktiviteter i disse områdene i de deler av året som er viktig for rekrutteringen til økonomisk viktige fiskebestander.

Klimatiske forhold

I høringsuttalelse til delutredning ytre påvirkning - grunnlag for en helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet - påpekte Fylkesmannen viktigheten av å utrede forekomst av ekstreme værforhold da dette vil ha betydning for både skipstrafikk og petroleumsvirksomheten. Vi etterlyste også en utredning på betydningen av beskrevne klimaendringer på isforholdene i Barentshavet. Vi etterlyser hvordan disse forhold er vurdert.

Vinterisering er i seg selv en faktor med store utfordringer. I utredningen er kun statiske tall for bølgehøyde og vindforhold vurdert i forhold til mekanisk opptak av olje. Det er konkludert med at forholdene ikke er verre enn i Nordsjøen. Lave temperaturer med ising samt mørke hele dagen er forhold som Fylkesmannen mener er betydelig underestimert. Vi mener at av de utfordringene petroleumsvirksomheten står overfor ved de klimatiske forhold som rå i Barentshavet ikke er tatt på alvor i utredningen.

Ballastvann

Området Lofoten – Barentshavet har et unikt økosystem med stor økonomisk viktighet. Konsekvensen av permanent innføring av fremmede marine organismer med ballastvann kan være meget stor, både økologisk og økonomisk. Det er derfor svært uheldig at en virksomhet med slike konsekvenser kan starte før internasjonale avtaler om dette er på plass. Alternativt bør konkrete tiltak iverksettes for dette området.

Biologisk mangfold og kunnskapshull

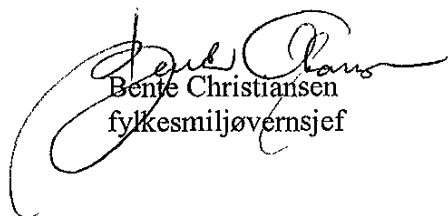
Kartlegging og måling av biologiske effekter, som kan oppfattes som de egentlige virkningene fra forurensning, forutsetter at man har kjennskap til naturtilstanden (referansedata, før-tilstanden). I forbindelse med petroleumssproduksjon i norsk økonomisk sone er operatørene pålagt å registrere før-tilstanden, samt å utføre løpende overvåking. Når

det gjelder de aktuelle nordområdene inkl. Barentshavet, som anses som et mer sårbart område enn eksempelvis Nordsjøen, bør det gjennomføres et minimum av biologisk kartlegging. Særlig bør dette gjelde for de biologiske systemene som benyttes mest til måling av effekter fra off-shore petroleumsaktiviteter, nemlig bunnsystemene.

Manglende generell kunnskap om relevante økosystemer i Barentshavet er påpekt i en rekke utredninger knyttet til dette havområdet, mens det fortsatt ikke er bevilget tilstrekkelige resurser til å avbøte kunnskapshullene. Når det gjelder systematisk kartlegging av bunnsystemene, refereres det ofte fortsatt til geografisk avgrensede arbeider fra tidlig på sekstitallet. **Vi anmoder om at det gjennomføres referanseundersøkelser inkl. overvåking i utvalgte deler av Barentshavet og innen utvalgte biologiske sektorer.** Arbeidet bør sees i lys av Regjeringens arbeid med en helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet (jf. St.m. nr. 12 2001-2002).

For sjøfugl i åpent hav og i hekkekolonier i det samme området vil en uhellsituasjon få til dels store konsekvenser hele året (se tabellene s. 81). Konklusjonene bygger på svært gamle data (15–20 år) og for store deler av beregningene er det kunnskapshull (SOM-grunnlag vinter Troms) som gjør resultatene usikre. Det er beskrevet et konsept for hvordan disse forholdene kan følges opp (SEAPOPOP). Vi støtter dette tiltaket.

Med hilsen

Bente Christiansen
fylkesmiljøvernssjef

Evy Jørgensen
seksjonsleder